

6. Suyumov J. Yu., Lutfillaev M. X, Kompyuter imitatsion modellar asosida multimediali elektron qo'llanmalar yaratishning nazariy asoslari. *NamDU ilmiy axborotnomasi*. 2021. 7.

7. Suyumov J, Madaliyeva G, Xakimova K Imitation modeling technologies in higher educational process. *Теория и практика современной науки*. 2021. С. 18–21.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-227>

**USE OF DATA FROM THE ELECTRONIC REGISTER
OF COURT DECISIONS IN THE PROCESS OF TEACHING
LEGAL AND ENVIRONMENTAL DISCIPLINES**

**ВИКОРИСТАННЯ ДАНИХ ЕЛЕКТРОННОГО РЕЄСТРУ
СУДОВИХ РІШЕНЬ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ПРАВОВИХ
ТА ЕКОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН**

Tenyk A. V.

*Graduate Student at Constitutional Law
and Local Self-government Department
V. M. Koretskyi State and Law Institute
of National Academy of Science of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Теник А. В.

*аспірант відділу конституційного
права та місцевого самоврядування
Інститут держави і права
імені В. М. Корецького НАН України
м. Київ, Україна*

Україна на протязі кількох останніх років вживає активних заходів, спрямованих на забезпечення цифрової трансформації країни.

Україна є першою державою у світі, в якій цифрові паспорти у смартфоні стали повними юридичними аналогами звичайних документів, а також четвертою в Європі з цифровими водійськими посвідченнями. В Україні запроваджено найшвидшу реєстрацію бізнесу у світі – за кілька секунд на порталі «Дія». Міністерством цифрової трансформації України визначено доволі амбітну ціль: до 2024 року оцифрувати 100% державних послуг [1].

Станом на кінець листопада 2022 р. в Україні є доступними 92 цифрові послуги (зокрема: автоматична реєстрація фізичної особи-підприємця; відомості про власника землі; витяг про місце проживання; витяг про земельну ділянку; відновлення та обмін

посвідчення водія; грант на власну справу; декларація платника єдиного податку; декларація про готовність об'єкта до експлуатації на підставі будівельного паспорта; дозвіл на виконання будівельних робіт; дозвіл на водокористування; державна реєстрація прав на нерухоме майно; заява на надання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки; призначення пенсії, сертифікат про прийняття об'єкта в експлуатацію).

Спектр зазначених послуг, що надаються в режимі «онлайн» є надзвичайно широким.

Засади надання електронних публічних послуг, публічних послуг, комплексних електронних публічних послуг, автоматичного режиму надання електронних публічних послуг визначено Законом України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» від 15 липня 2021 р. № 1689-IX [2], що набрав чинності 7 листопада 2021 р.

Основною метою зазначеного закону про режим «без паперів» (paperless) є те, що державні органи в Україні не зможуть вимагати у громадян паперові документи, довідки та посвідчення, якщо ця інформація є в державних реєстрах.

Вказаним актом запроваджено деякі нові правові терміни (зокрема, «електронна публічна послуга», «автоматичний режим надання електронної публічної послуги», «комплексна електронна публічна послуга», «система електронної взаємодії електронних ресурсів», «публічна послуга»), пов'язані з наданням (отриманням) електронних публічних послуг, встановлено особливості їх надання, а також внесено зміни до Закону України «Про адміністративні послуги» від 6 вересня 2012 р. № 5203-VI [3], необхідні для врегулювання питань, пов'язаних із наданням публічних послуг в електронній формі.

Водночас, зазначимо, що сучасним процесам цифрових перетворень передувало запровадження електронних державних реєстрів, одним із яких є Єдиний державний реєстр судових рішень (далі – Реєстр): <https://reyestr.court.gov.ua/>

Законодавчим підґрунтям для функціонування Реєстру стало прийняття Закону України «Про доступ до судових рішень» від 22 грудня 2005 р. № 3262-IV [4], яким було визначено порядок доступу до судових рішень з метою забезпечення відкритості діяльності судів загальної юрисдикції, прогнозованості судових рішень та сприяння однаковому застосуванню законодавства.

За змістом положень ч.ч. 1, 2 ст. 2 цього Закону, функціонування Реєстру базується на засадах визнання державою права кожного на

доступ до судових рішень у порядку, визначеному вказаним Законом, та відкритості судових рішень. Судові рішення є відкритими та підлягають оприлюдненню в електронній формі не пізніше наступного дня після їх виготовлення і підписання, крім ухвал про арешт майна та тимчасовий доступ до речей та документів у кримінальних провадженнях, які підлягають оприлюдненню не раніше дня їх звернення до виконання.

Реєстр являє собою автоматизовану систему (забезпечує збирання, зберігання, захисту, обліку, пошуку та надання електронних копій судових рішень) і функціонує в межах Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи.

Після внесення до Реєстру судові рішення набувають статусу відкритих для безоплатного цілодобового доступу на офіційному веб-порталі судової влади України з наданням користувачу для реалізації його права доступу до судових рішень можливості пошуку, перегляду, копіювання та роздрукування судових рішень або їхніх частин. Що стосується обмеження права вільного користування офіційним веб-порталом судової влади України допускається настільки, наскільки це необхідно для захисту інформації, яка за рішенням суду щодо розгляду справи у закритому судовому засіданні підлягає захисту від розголошення.

Регламентуючи відтворення та інше використання судових рішень, законодавець передбачив право кожного повністю або частково відтворювати судові рішення, що проголошені судом прилюдно, у будь-який спосіб, у тому числі через оприлюднення в друкованих виданнях, у засобах масової інформації, створення електронних баз даних судових рішень, застерігши, що будь-яке редагування тексту судового рішення не повинно спотворювати його зміст.

Наразі Реєстр є унікальним у своєму роді зібранням судової практики судів загальної юрисдикції, у якому станом на другу половину листопада 2022 року розміщено понад 105 млн електронних документів.

Розробниками Реєстру користувачам забезпечено можливість зручного пошуку документа за різноманітними параметрами, у тому числі у їх сукупності (фрагмент з тексту судового рішення, назва судової установи, прізвище та ініціали судді, реєстраційний номер судового рішення, форма судочинства, категорія справи, унікальний номер судової справи, вид судового рішення, період його ухвалення або надходження до Реєстру, статус сторін судового процесу, пошук за

текстом із використанням спеціальних знаків, використання логічних операторів при пошуку, групування логічних операторів).

Таким чином, наявність Реєстру та його постійне наповнення створює передумови для використання наявної у ньому інформації в освітньому процесі, особливо в процесі викладання правових та екологічних дисциплін.

На наше переконання, використовуючи вказаний інформаційний ресурс, особливу увагу варто звертати на судові рішення, ухвалені Верховним Судом, який відповідно до ч. 3 ст. 125 Конституції України (в редакції Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 2 червня 2016 р. № 1401-VIII [5]) є найвищим судом у системі судоустрою України та на підставі положень ч. 1 ст. 36 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII [6] забезпечує сталість та єдність судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом.

Література:

1. Федоров М. Цифровізація забезпечить зростання української економіки на 10-12% на рік. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mihajlo-fedorov-cifrovizaciya-zabezpechit-zrostannya-ukrayinskoyi-ekonomiki-na-10-12-na-rik> (дата доступу: 20.11.2022).
2. Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг: Закон України від 15 липня 2021 р. № 1689-IX / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2021. № 47. Ст. 383.
3. Про адміністративні послуги: Закон України від 6 вересня 2012 р. № 5203-VI / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 32. Ст. 409.
4. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22 грудня 2005 р. № 3262-IV / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 15. Ст. 128.
5. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 2 червня 2016 р. № 1401-VIII / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 28. Ст. 532.
6. Про судоустрій і статус суддів: Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.